

**ශ්‍රී ලංකිය දේශීය විකිත්සාවේ සඳහන් සන්නි රෝග හා පහතරට සන්නි යකුම
ගාන්තිකර්මයට අයත් සන්නි රෝග පිළිබඳ සංසන්දනාත්මක හා
විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්**

පුම්බන්වීර ආයි වයි ජ්‍යෙ එම් එස්¹, විකුමාරච්චි බැඩි ජේ¹
¹ගමපහ විකුමාරච්චි ආයුර්වේද විද්‍යායාතනය, කැලෙනිය විශ්වවිද්‍යාලය

සංකීර්ණය

සන්නි යනු එක්තරා තීවුරෝග අවස්ථාවක් බව විද්‍යාත්‍යන්ගේ මතයයි. නමුත් ඒ පිළිබඳව දේශීය වශයෙන් හෝ ආයුර්වේදීය වශයෙන් රෝග විද්‍යානීය අර්ථකථනයක් සිදුවී නොමැත. විවිධ දේශීය විකිත්සා ගුන්ප්‍රවල සන්නි විවිධ සංඛ්‍යා වලින් දක්වා ඇතත් ප්‍රධාන වශයෙන් දහ අටක් පිළිබඳ දක්වා ඇත. කෙසේ වෙතත් සන්නි රෝග වලට දේශීය විකිත්සා ගුන්ප්‍ර වල විකිත්සා යෝග විශාල සංඛ්‍යාවක් දක්වීමෙන් පෙනී යන්නේ සන්නි යනු ඉතා සූලබව පැවැති රෝග අවස්ථාවක් බවයි. දේශීය විකිත්සාව තුළ ඇතැම් ස්ථානවල සන්නි රෝග සන්නි යක්කු හා සම්බන්ධ කොට කියුවෙන අවස්ථා දකිය හැක. ඒ අනුව සන්නි රෝග දේශීය භූතවිද්‍යා තන්ත්‍රය සමගද සම්බන්ධ බව පෙනේ. සන්නි යක්ෂයා ඇතුළු දහඅට සන්නි යක්ෂයින් විසින් ඇතිකරනු ලබන සන්නි වශයෙන්ම සඳහන් රෝග දහඅටක් ප්‍රසමනය උදෙසා කරනු ලබන ගාන්තිකර්මය සන්නි යකුම හෙවත් දහඅට සන්නිය නම් වේ. මෙයට අයත් සන්නි රෝග දහ අට පිළිබඳ විස්තර, කවී, කෝල් මුර ගායනා වලින්ද, එහි සම්පූදායික වෙස් මූහුණු මගින්ද, රංගනයේ හාව නිරුපනයෙන්ද, හරතමුනිගේ නාට්‍ය සිද්ධාන්තයට අනුකූල ව නිරුපනය කෙරේ. මෙම සියලු අංගයන් කැටුකර ගත් විට පෙනී යන්නේ සන්නිය යනු දේශීය විකිත්සාවේ බලපැමෙන් ස්ථායක්ත වූ මුදු ඇදහිල්ලක් පමණක්ම නොව එමගින් කියුවෙන සන්නි රෝග දේශීය විකිත්සාවේ සඳහන් වන කිසියම් සන්නි රෝග සම්බන්ධයකට සමාන වියහැකි බවයි. තවද මෙම ගාන්ති කර්මය පහතරට නරතන සම්පූදායේ ප්‍රධාන අංගයක් වන අතර ලොව පුරා අවධානයටත් සමාජ විද්‍යාත්මක අධ්‍යයනයන්ටත් ලක්ව තිබෙන, වර්තමානයේ පවා ලෙඩ රෝග සුව කිරීම සඳහා බහුල ව යොදා ගැනෙන සංස්කෘතික උරුමයකි. මෙම ගාන්ති කර්මයට අයත් සන්නි රෝග පිළිබඳ විස්තර අඩංගු කවී, කෝල් මුර ගායනා, වෙස් මූහුණු වල රුපමය අර්ථයන් (ආහාරය අහිනය) හා රංගනයේ හාවනිරුපනය යන අංග විශ්ලේෂණය කොට එහි දක්වා ඇති සන්නි රෝග දේශීය සන්නි රෝග සමග සංසන්දනාත්මක ව හා විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනය කිරීමට මෙයින් අපේක්ෂා කෙරුනි. මෙම අධ්‍යයනයේ දී සන්නි යකුමේ භූත විද්‍යාත්මක පැනිකඩ බහැර කෙරුනු අතර වඩා ප්‍රවලිත බෙන්තර සම්පූදායේ සන්නි දහ අට යොදා ගැනුනි. කෙසේ වෙතත් මුළින් සඳහන් නිර්නායක වලට අනුකූලවන පරිදි දත්ත ලබාගත හැකිවුයේ සන්නි රෝග අටක පමණි. ඒඳුනුව පිළිවෙළින්, සන්නි යකුම් ගාන්තිකර්මය තුළ දක්වෙන වෙඩි සන්නිය, අමුක්කු සන්නිය, කොර සන්නිය, ගිනිජල් සන්නිය, ගුල්ම සන්නිය, වාත සන්නිය, දේව සන්නිය යන රෝග පිළිවෙළින්, දේශීය විකිත්සාවහි වෙඩි සන්නිය, අමුක්කු සන්නිය, කිරීම් සන්නිය, අග්නි සන්නිය, ගුල්ම සන්නිය, වාත සන්නිය, දේව සන්නිය යන රෝග සමග බෙහෙවින් සමානවූ අතර සන්නි යකුම් ගාන්තිකර්මය තුළ දක්වෙන කෝල සන්නිය, දේශීය විකිත්සාවහි කෝල සන්නිය සමග සැලකිය යුතු මට්ටමේ සමානතාවයක් දක්වයි. එනම් මෙම අධ්‍යයනය තුළින් සන්නි යකුම් දක්වෙන සන්නි රෝග, ලක්ෂණානුසාරයන් දේශීය විකිත්සාවේ එම රෝග ලක්ෂණ සමග භෞදිත්වීම ගැලපුණු අතර ඇතැම් විවෙක දේශීය විකිත්සා ගුන්ප්‍ර වලටත් වඩා රෝග ලක්ෂණ මැනවින් විද්‍යා පා ඇති බව පැහැදිලි විය. තවද එම පද්ධතින් දෙකට අයත් කවී සංසන්දනය කිරීමෙන් පෙනී යන්නේ ඒවා බෙහෙවින් සමාන හා බොහෝ විට එකම මූලාශ්‍යයක් ව්‍යාප්ත වන්නට ඇති බවයි.

ප්‍රමුඛ පද: සන්නි යකුම්, සන්නි රෝග, කෝල්මුර ගායනා, ගාන්තිකර්ම, රංගනයේ හාවනිරුපනය